

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на здравеопазването

Регионална здравна инспекция - Кюстендил

**Годишен анализ на здравно-
демографското състояние и
здравната мрежа в Област
Кюстендил за 2019 г.**

Кюстендил, 2020 г.

Област Кюстендил включва следните здравни райони:

1. **Здравен район Кюстендил** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Кюстендил с административен център гр. Кюстендил.
2. **Здравен район Дупница** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Дупница с административен център гр. Дупница.
3. **Здравен район Бобов дол** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Бобов дол с административен център гр. Бобов дол.
4. **Здравен район Сапарева баня** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Сапарева баня с административен център гр. Сапарева баня.
5. **Здравен район Рила** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Рила с административен център гр. Рила.
6. **Здравен район Кочериново** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Кочериново с административен център гр. Кочериново.
7. **Здравен район Бобошево** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Бобошево с административен център гр. Бобошево.
8. **Здравен район Невестино** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Невестино с административен център с. Невестино.
9. **Здравен район Трекляно** – географските граници на здравния район съвпадат с границите на община Трекляно с административен център с. Трекляно.

Кюстендилска област е разположена в югозападна България върху площ от 3 037 км². Релефът на Областта е смесен - равнинен, планински и полупланински, на места – високопланински, с многобройни малки населени места с труден достъп. Особено опасни участъци са Дервена, Трекляно, Конявската планина, Стражата, Черна нива, Коркина, Рилски манастир. През Областта минава автомагистрала Е79 с висок международен трафик и чести пътни инциденти.

В област Кюстендил има девет общини с общо 182 населени места – Кюстендил, Дупница, Бобов дол, Бобошево, Кочериново, Рила, Сапарева баня, Невестино и Трекляно. Комуникациите между отделните общини и населени места са сравнително добри. Пътища са общо 577 км, от тях- първокласни-85 км , второкласни-54 км, третокласни-438 км. Изградена е автомагистрала Струма. На територията на Областта има седем града, 173 села и две селища (Рилски манастир и Паничище).

1. Здравно-демографска характеристика на област Кюстендил

1.1. Численост на населението

Кратък анализ:

В т.ч.:

Общ брой на населението

Тенденции на намаление или увеличение

Население по общини

Структура на населението – градове/села; мъже/жени

Възрастова структура на населението

Население на област Кюстендил към 31.12.2019г. – (за тригодишен период)

Год.	Население общо	мъже	Отн. дял	жени	Отн. дял	Град	Отн. дял	Село	Отн. дял
2017	121 099	58819	48.57	62280	51.43	84329	69.64	36770	30.36
2018	119 041	57944	48.68	61097	51.32	83230	69.92	35811	30.08
2019	116 915	56922	48.69	59993	51.31	81884	70.04	35031	29.96

Население на област Кюстендил към 31.12.2019 г. по общини (брой)

Община	Население
Бобов дол	7262
Бобошево	2597
Дупница	38653
Кочериново	4196
Кюстендил	52460
Невестино	2951
Рила	2391
Сапарева баня	6608
Трекляно	815
Общо за областта	116915

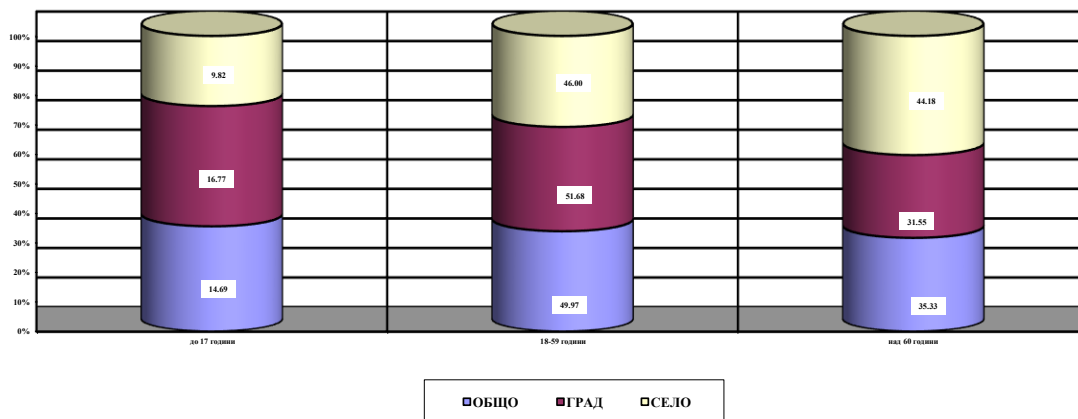
Население на област Кюстендил към 31.12.2019г. по възраст (брой)

Възраст (в навършени години)	Общо	Мъже	Жени	В градовете	В селата
Общо	116915	56922	59993	81884	35031
0	869	429	440	679	190
1 - 4	3442	1733	1709	2744	698
5 - 9	4792	2502	2290	3896	896
10 - 14	5082	2600	2482	4057	1025
15 - 19	4702	2444	2258	3663	1039

20 - 24	3269	1791	1478	2434	835
25 - 29	4578	2545	2033	3312	1266
30 - 34	6079	3276	2803	4368	1711
35 - 39	7043	3825	3218	5197	1846
40 - 44	8486	4510	3976	6243	2243
45 - 49	9046	4723	4323	6614	2432
50 - 54	9060	4639	4421	6429	2631
55 - 59	9159	4637	4522	6416	2743
60 - 64	8969	4208	4761	6288	2681
65 - 69	9373	4213	5160	6295	3078
70 - 74	8991	3772	5219	5515	3476
75 - 79	6260	2410	3850	3491	2769
80 - 84	4377	1584	2793	2414	1963
85 - 89	2496	847	1649	1355	1141
90 - 94	731	212	519	419	312
95 - 99	109	21	88	54	55
100 +	2	1	1	1	1

Възрастова структура на населението в Област Кюстендил към 31.12.2019 г.

Години	Възrastови групи						
	Общо	0-17	% от общия брой	18-59	% от общия брой	60+	% от общия брой
Общо							
2017	121099	17 578	14.41	61 427	50,83	42 094	34.76
2018	119041	17 297	14.53	59 937	50.35	41 807	35.12
2019	116915	17 173	14.69	58 434	49.97	41 308	35.33
В градовете							
2017	84 329	13 700	11.33	44 936	37.11	25 693	21.22
2018	83 230	13 829	16.61	43 584	52.37	25 817	31.02
2019	81 884	13 735	16.77	42 317	51.68	25 832	31.55
В селата							
2017	36 770	3 878	3.20	20 279	16.74	16 401	13.54
2018	35 811	3 468	9.68	16 353	45.67	15 990	44.65
2019	35 031	3 438	9.82	16 117	46.00	15 476	44.18

фиг. 1 Възрастова структура на населението в област Кюстендил (в %)

Изводи:

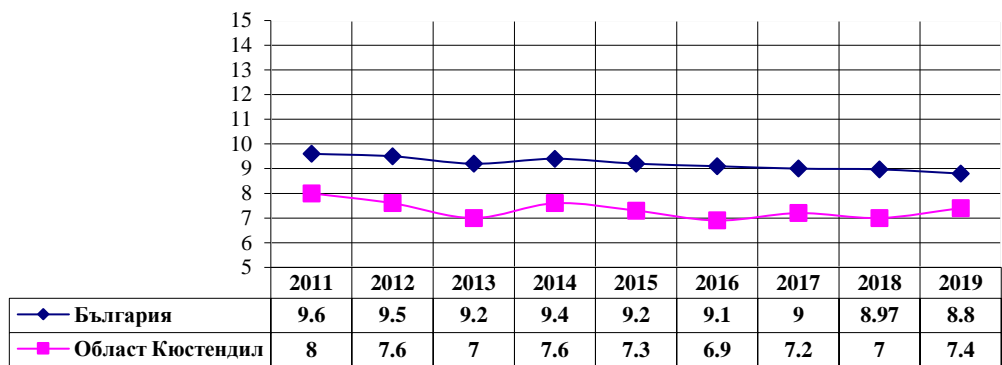
1. Населението на област Кюстендил е 116915 жители.
2. Населението на Областта намалява с всяка година с около 2000 души, или с 2126 спрямо 2018 г - с 2 %
3. Тази тенденция за намаляване на населението важи за всички общини в област Кюстендил.
4. Структура на населението- съотношението: градове/села - се е запазило - 70,04% - 29,96%.
- съотношението: мъже/жени се е запазило – 48,69% - 51,31%.
5. Възрастова структура-съотношението се е запазило: 0-17 години-14.69%
18-59 години-49.97%, над 60 години - относителният е 35,33%.

Забележка: Данните за населението се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

2. Раждаемост

Тенденции, в градовете, в селата
Коефициент на плодовитост, по възрастови групи

фиг. 2 Раждаемост в област Кюстендил и страната (на 1000)

2.1. Раждания и аборти в област Кюстендил

година	Брой		На 1000 жени от 15 до 49 години	
	Раждания	Аборти	Раждания	Аборти
2019	873	310	43.46	15.43
2018	831	330	39.61	15.73
2017	880	361	40.32	16.54

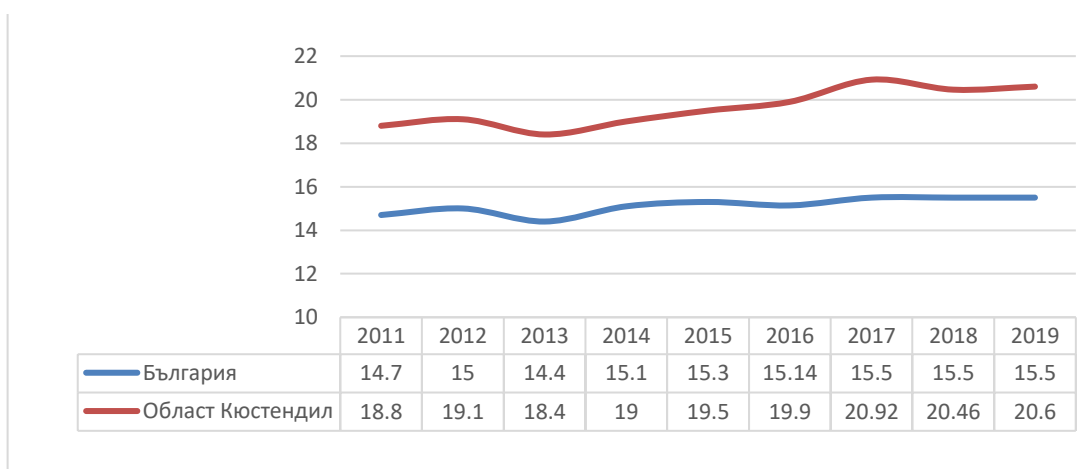
Изводи:

1. Раждаемостта в област Кюстендил е по-ниска от средната за страната, което е трайна тенденция за последните 9 години.

2. Налице е леко увеличение - от 7,0 на 1000 за 2018 г. на 7,4 на 1000 за 2019 г.

3. При анализ на броя на ражданията и на абортите се вижда, че на 1000 жени във фертилна възраст се падат 43,46 раждания за последната година, което представлява леко увеличение спрямо предишната година. Броят на абортите се понижава на 15.43 на 1000 жени във фертилна възраст. Средната възраст на майките при раждане през 2019 г. за Областта е 26,6 г.

3. Обща смъртност

фиг. 3 Обща смъртност в област Кюстендил и страната (на 1000)

Структура на общата смъртност по причини – анализ

Общата смъртност за област Кюстендил е по-висока от тази за цялата страна през целия отчетен 9 годишен период, като за 2019 г. е 20.6 на 1000 срещу 15.5 на 1000 за страната.

Както и през 2018 г. най-голям относителен дял като причина за смърт заемат болестите от клас IX-Болести на органите на кръвообращението – 53.94%.
 На второ място като причина болестите от клас II- Новообразованията – 15.76%.
 На трето място са болестите от клас XVIII- Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде– 13.92%.

3.1.Обща смъртност по причини

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2018- област			2019- област		
		брой	на 100000 от населението	Относителен дял (%)	брой	на 100000 от населението	Относителен дял (%)
	ОБЩО I – XIX клас	2436	2046.35	100.00	2436	2083.565.	100.00
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	10	8.4	0.41	6	5.13	0.25
II	Новообразования	386	324.26	15.85	384	328.44	15.76
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	10	8.4	0.41	2	1.71	0.08
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	102	85.68	4.19	92	78.69	3.78
V	Психични и поведенчески разстройства	3	2,52	0.12	4	3.42	0.16
VI	Болести на нервната система	38	31,92	1.56	21	17.96	0.86
VII	Болести на окото и придатъците му	0	0.00	0.00	0	0	0
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	0	0.00	0.00	0	0	0
IX	Болести на органите на кръвообращението	1216	1021.50	49.92	1314	1123.89	53.94
X	Болести на дихателната система	151	126.85	6.20	96	82.11	3.94
XI	Болести на храносмилателната система	99	83.16	4.06	84	71.85	3.45
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	2	1.68	0.08	0	0	0
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	0	0.00	0.00	1	0.86	0.04
XIV	Болести на пикочо-половата система	93	78.12	3.82	37	31.65	1.52
XV	Бременност, раждане и послеродов период	0	0.00	0.00	0	0	0

XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	2	240.67	0.08	2	1.71	0.08
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	2	1.68	0.08	0	0	0
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	278	233.53	11.41	339	289.95	13.92
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	44	36.96	1.81	54	46.19	2.22

Забележка: Данните се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

3.2. Детска смъртност

Анализ:

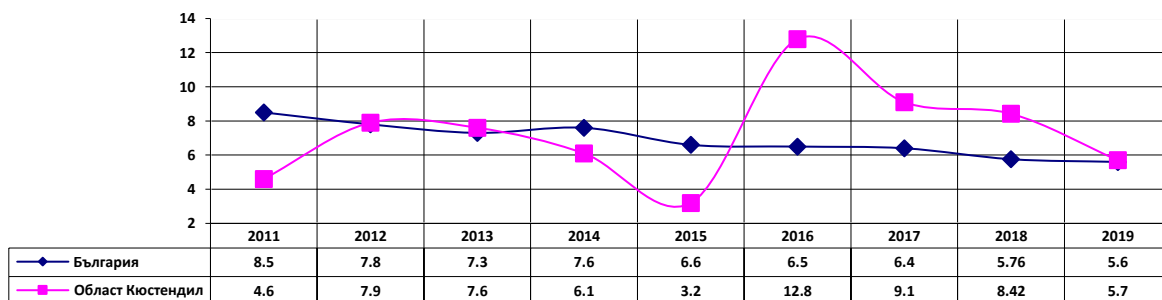
Структура на детската смъртност по причини

През 2019 г. починалите деца са 5. Преобладаващи причини за детската смъртност са заболявания от: клас X- Болести на дихателната система -3 бр.-33.34%, клас XVI- Някои състояния, възникващи през перинаталния период – 2 бр.-22.22% и клас XVIII – Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде 2 бр. 22.22%.

Изводи:

Детската смъртност в област Кюстендил е намаляла от 8.4 през 2018 г. на 5.7 на 1000 живородени деца през 2019 г., и е близо до средната за страната (5.6- за страната, при 10.31 на 1000- за Областта живородени деца през 2019 г.)

фиг. 5 Детска смъртност в област Кюстендил и страната (на 1000 живородени деца)

Детска смъртност (умрели деца до 1 г. възраст) в област Кюстендил

година	общо		В градовете		В селата	
	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени	брой	На 1000 живородени

2019	5	5.73	5	5.73	0	0
2018	4	4.81	4	4.81	0	0
2017	8	9.9	8	9.9	0	0

Перинатална, неонатална и постнеонатална детска смъртност в област Кюстендил

Година	Перинатална ДС	Неонатална ДС	Постнеонатална ДС
2019	2	0	1
2018	4	0	0
2017	2	1	5

Забележка: Данните се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

3.3. Детска смъртност по причини

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	2018. - област			2019- област		
		брой	на 1000 живородени	относителен дял (%)	брой	на 1000 живородени	относителен дял (%)
	ОБЩО I – XIX клас	7	8.42	100	9	10.31	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести						
II	Новообразувания						
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм						
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата						
VI	Болести на нервната система						
IX	Болести на органите на кръвообращението	2	2.41	28.57	1	1.15	11.11
X	Болести на дихателната система				3	3.43	33.34
XI	Болести на храносмилателната система						
XIV	Болести на пикочо-половата система						
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	2	2.41	28.57	2	2.29	22.22
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	1	1.19	14.29			
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и				2	2.29	22.22

	лабораторни изследвания, некласифицирани другаде						
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2	2.41	28.57	1	1.15	11.11

Забележка: Данните се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

4. Естествен прираст

Естествен прираст по общини в област Кюстендил

община	2017		2018		2019	
	брой	На 1000 души	брой	На 1000 души	брой	На 1000 души
Бобов дол	-136	-17,4	-128	-17.07	-124	-17.08
Бобошево	-86	-31,3	-48	-18.48	-57	-21.95
Дупница	-357	-8,8	-426	-10.81	-379	-9.81
Кочериново	-122	-26,6	-94	-27.49	-108	-25.74
Кюстендил	-697	-12,8	-622	-11.68	-637	-12.14
Невестино	-88	-41,2	-100	-49.55	-77	-26.09
Рила	-65	-25,3	-45	-18.31	-63	-26.35
Сапарева баня	-85	-12,4	-88	-13.21	-82	-12.41
Трекляно	-20	-24,5	-28	-36.94	-36	-44.17
Общо	-1656	-13,5	-1605	-13.5	-1563	-13.2

Забележка: Данните се получават от Териториално статистическо бюро на съответната област.

Област Кюстендил	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Раждаемост	7,6	7	7,6	7,3	6,9	7,2	7	7.4
Смъртност	19,1	18,4	19	19,5	19,9	20,9	20,4	20.6
Естествен прираст	-11,5	-11,4	-11,4	-12,2	-13	-13,5	-13,5	-13.2

5. Заболеваемост и болестност

Анализ на болестността:

Регистрирани заболявания, болестност- според броя на болните по МКБ-10:

-На първо място-от клас от клас IX - Болести на органите на кръвообращението-отн. Дял-31.10%;

-На второ място- от клас X - Болести на дихателната система – 13.20%;

-На трето място- от клас IV – Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата – 6.76%;

Заболеваемост:

-На първо място-от клас X - Болести на дихателната система-отн. дял-13.90%

-На второ място- от клас IX – Болести на органите на кръвообращението-12.12%

-На трето място- от клас VII - Болести на окото и придатъците му-10.57%

Тенденции:

По отношение на болестността през 2019 г. болестите на органите на кръвообращението са запазили първото място, както през 2018 г.

По отношение на заболеваемостта- през 2019 г. болестите на дихателната система се задържат на първо място, както и през 2018 г.

При децата до 17 години:

Болестност:

-На първо място- от клас I - Някои инфекциозни и паразитни болести

-На второ място- от клас VII- Болести на окото и придатъците му

-На трето място –от клас - X -Болести на дихателната система

Тези данни не се различават от отчетената болестност при децата за 2018 г. Променен е относителният дял, като най-голям е при клас I - Някои инфекциозни и паразитни болести – 22.74%;

Заболеваемост през 2019 г:

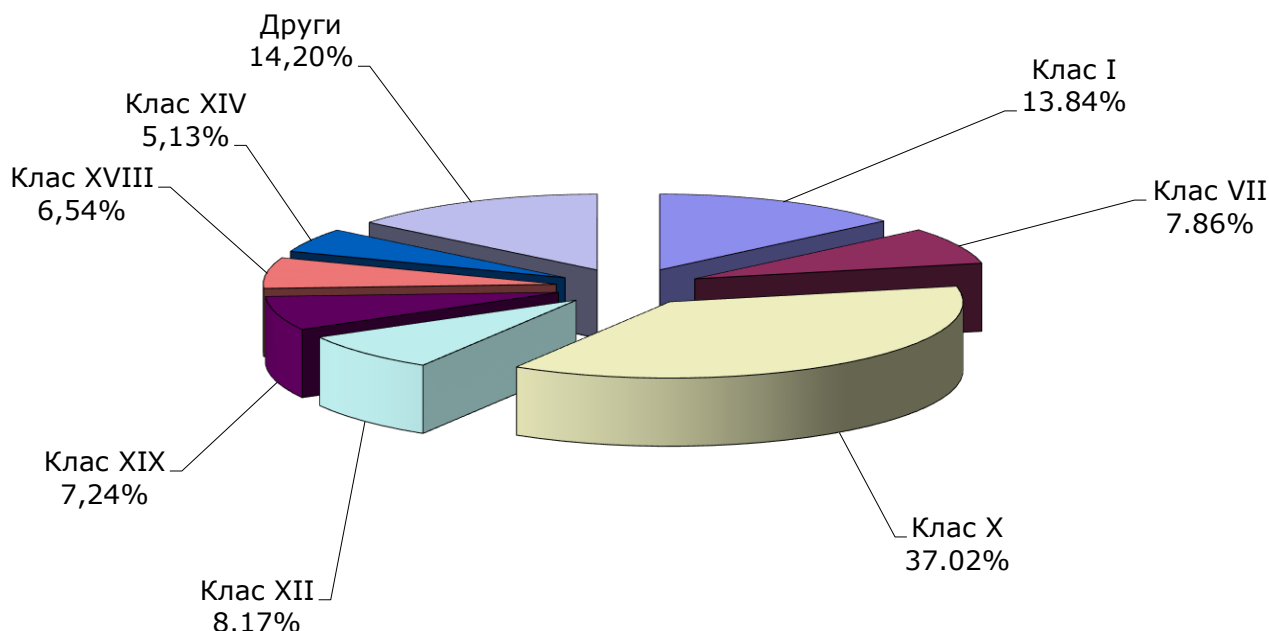
- На първо място- от клас X - Болести на дихателната система – отн. дял-37.02%

-На второ място- от клас I- Някои инфекциозни и паразитни болести – 13.84%

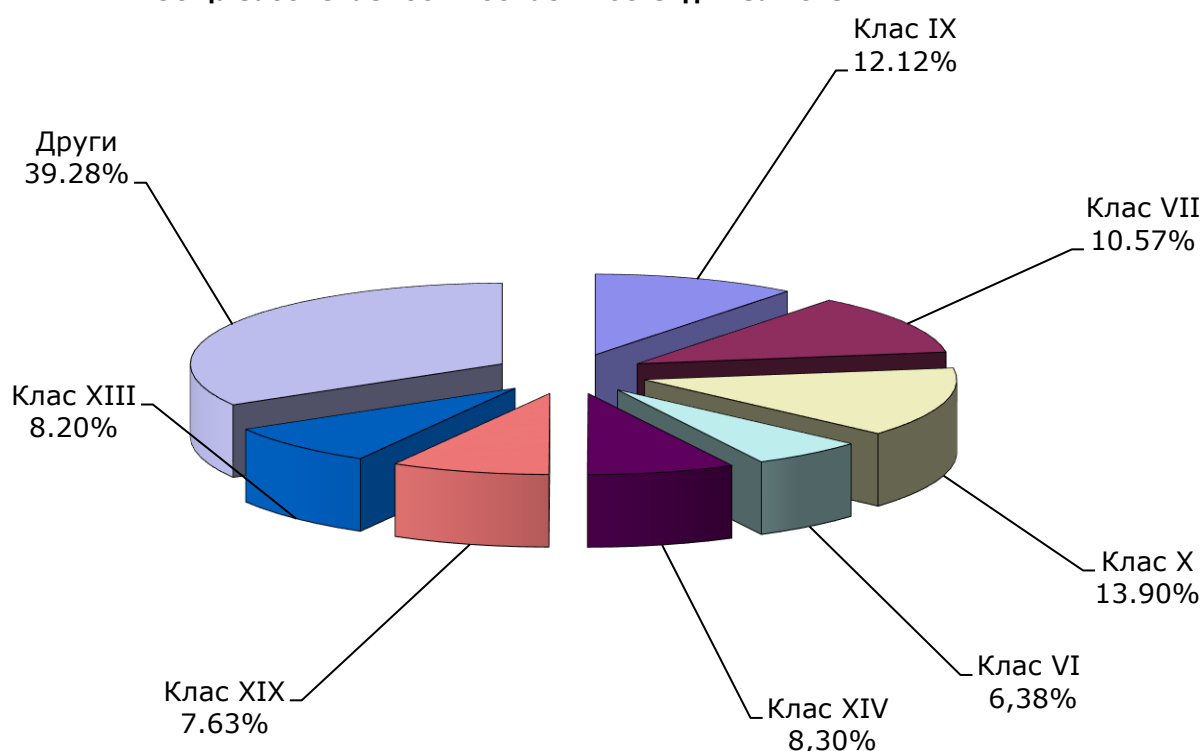
- На трето място - от клас XII- Болести на кожата и подкожната тъкан – 8.17%;

Данните за 2019 г. не се различават от отчетената заболеваемост при децата за 2018 г.

Заболеваемост при деца до 17 години в област Кюстендил за 2019 г.

Обща заболеваемост в област Кюстендил за 2019 г.

фиг. 6 Структура на заболеваемост на населението от област Кюстендил през 2019 г.

5.1. Болестност и заболеваемост в област Кюстендил при деца до 17 год. през 2019 г .

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I – XIX клас	74645	4346.65	100	25037	1457.93	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	16969	988.12	22.74	3462	201.60	13.84
II	Новообразувания	89	5.19	0.12	47	2.74	0.19
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	347	20.21	0.46	159	9.26	0.64
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	413	24.05	0.55	133	7.74	0.53
V	Психични и поведенчески разстройства	795	46.29	1.07	345	20.09	1.38
VI	Болести на нервната система	926	53.92	1.24	232	13.51	0.93
VII	Болести на окото и придатъците му	3834	223.26	5.13	1967	114.54	7.86
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	1589	92.53	2.13	882	51.36	3.52
IX	Болести на органите на кръвообращението	240	13.98	0.32	131	7.63	0.52
X	Болести на дихателната система	34358	2000.69	46.04	9263	539.39	37.02
XI	Болести на храносмилателната система	1725	100.45	2.31	918	53.46	3.67

XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	3121	181.74	4.18	2046	119.14	8.17
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	749	43.61	1.00	378	22.01	1.51
XIV	Болести на пикочо-половата система	2614	152.22	3.50	1285	74.83	5.13
XV	Бременност, раждане и послеродов период	190	132.04	0.25	107	74.36	0.43
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	93	106.53	0.12	19	21.76	0.08
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	597	34.76	0.80	201	11.71	0.80
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	3342	194.61	4.48	1637	95.32	6.54
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2657	154.72	3.56	1812	105.51	7.24

Забележка: Данните се получават след обработка на годишните статистически отчети на ЛЗ за извънболнична помощ в областта.

5.2. Болестност и заболяемост сред населението в област Кюстендил през 2019 г.

№ на класа	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Болестност			Заболеваемост		
		Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял	Регистрирани заболявания	На 1000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I – XIX клас	531528	4546.28	100	148871	1273.33	100
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	26139	223.57	4.92	6179	52.85	4.15
II	Новообразувания	9751	83.40	1.84	3158	27.01	2.12
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	2314	19.79	0.44	999	8.54	0.67
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	35934	307.35	6.76	6149	52.59	4.13
V	Психични и поведенчески разстройства	17650	150.96	3.32	3457	29.57	2.32

VI	Болести на нервната система	26286	224.83	4.95	8665	74.11	5.82
VII	Болести на окото и придатъците му	33674	288.02	6.34	15738	134.61	10.57
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	12726	108.85	2.35	6577	56.25	4.42
IX	Болести на органите на кръвообращението	165049	1411.70	31.10	18038	154.28	12.12
X	Болести на дихателната система	70160	600.09	13.20	20688	176.95	13.90
XI	Болести на храносмилателната система	18040	154.30	3.35	9549	81.67	6.41
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	15923	136.19	3.00	8996	76.94	6.03
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	32210	275.50	6.06	12195	104.31	8.20
XIV	Болести на пикочо-половата система	33090	283.03	6.23	12356	105.68	8.30
XV	Бременност, раждане и послеродов период	1664	82.83	0.32	728	36.24	0.50
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	93	106.53	0.02	19	21.76	0.01
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	813	6.95	0.15	287	2.45	0,19
XVII I	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	8164	69.83	1.54	3735	31.95	2,51

XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	21848	186.87	4.11	11358	97.15	7,63
-----	--	-------	---------------	------	-------	-------	------

5.3.Хоспитализирана заболеваемост

Тенденции –броя на хоспитализираните изписани болни е леко снижен – 26192 бр.през 2019 г. срещу 25221 бр. през 2018 г.

Честота на хоспитализациите – 2240 на 10 000 души от населението.

Структурата на заболеваемост по причини за хоспитализация:

- на първо място - болестите на органите на кръвообръщението – отн.дял-17.8%
- на второ място – болестите на дихателната система-16.8%
- на трето място – болестите на храносмилателната система-14.2%

Анализ:През 2019 г. структурата на заболеваемостта по причини за хоспитализация се е запазила както и през 2018 г.

Хоспитализирана заболеваемост в Област Кюстендил за 2019г.

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относителен дял
	ПО МКБ-10			
	ОБЩО I - XIX клас	26192	2240.26	100.00
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	795	68.00	3.04
II	Новообразувания	632	54.06	2.41
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	328	28.05	1.25
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	272	23.26	1.04
V	Психични и поведенчески разстройства	874	74.76	3.34
VI	Болести на нервната система	1893	161.91	7.23
VII	Болести на окото и придатъците му	128	10.95	0.49
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	0	0	0
IX	Болести на органите на кръвообращението	4674	399.78	17.84
X	Болести на дихателната система	4412	377.37	16.84
XI	Болести на храносмилателната система	3741	319.98	14.28
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	766	65.52	2.92
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	236	20.19	0.90
XIV	Болести на пикочо-половата система	2867	120.23	10.95
XV	Бременност, раждане и послеродов период	1734	863,16	6.62

XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	176	2 016.04	0.67
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	1	0.09	0.01
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	633	54.14	2.42
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	2030	173.63	7.75

Хоспитализирана заболеваемост в Област Кюстендил за 2018

	НАИМЕНОВАНИЕ НА БОЛЕСТИТЕ ПО МКБ-10	Изписани болни	На 10 000 души от населението	Относителен дял
	ОБЩО I - XIX клас	25221	2118.61	100.00
I	Някои инфекциозни и паразитни болести	954	80.14	3.78
II	Новообразувания	595	49.98	2.36
III	Болести на кръвта, кръвотворните органи и отделни нарушения, включващи имунния механизъм	335	28.14	1.33
IV	Болести на ендокринната система, разстройства на храненето и на обмяната на веществата	260	21.84	1.03
V	Психични и поведенчески разстройства	815	68.72	3.23
VI	Болести на нервната система	1969	165.41	7.81
VII	Болести на окото и придатъците му	169	14.20	0.67
VIII	Болести на ухото и мастоидния израстък	38	3.19	0.15
IX	Болести на органите на кръвообращението	4733	397.59	18.77
X	Болести на дихателната система	4304	361.56	17.07
XI	Болести на храносмилателната система	3221	270.58	12.77
XII	Болести на кожата и подкожната тъкан	707	59.39	2.80
XIII	Болести на костно-мускулната система и на съединителната тъкан	228	19.15	0.90
XIV	Болести на пикочо-половата система	2460	206.65	9.75
XV	Бременност, раждане и послеродов период	1785	850.73	7.08
XVI	Някои състояния, възникващи през перинаталния период	176	2117.93	0.70
XVII	Вродени аномалии [пороци на развитието], деформации и хромозомни аберации	8	0.67	0.03
XVIII	Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде	549	46.12	2.18
XIX	Травми, отравяния и някои други последици от въздействието на външни причини	1855	155.83	7.35

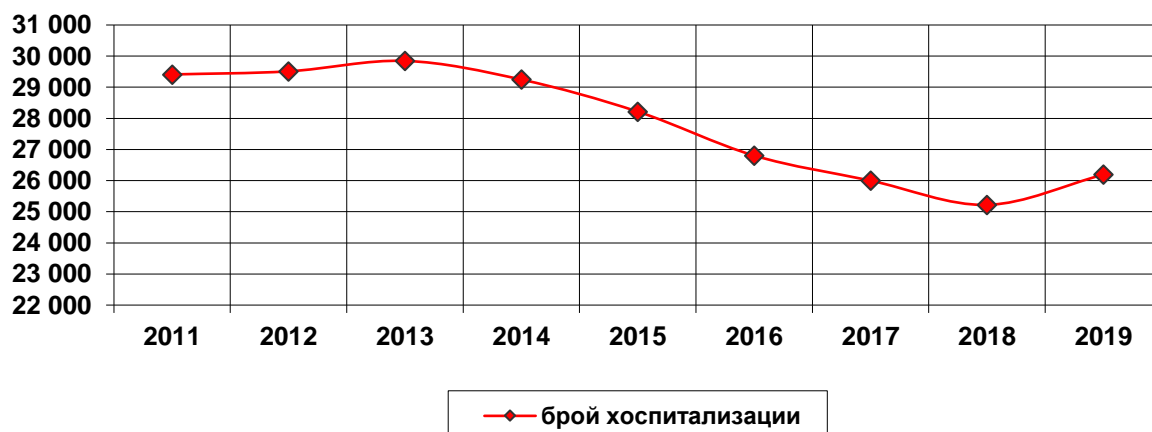
Забележка:

1. Данните се получават след обработка на годишните статистически отчети на лечебните заведения за болнична помощ за 2019 г.

2. Данните за клас XV са изчислени на брой жени във фертилна възраст.

3. Данните за клас XVI са изчислени на брой живородени деца през 2019 г.

Обобщена оценка на заболяемостта и смъртността по причини за умирания през 2019 г.

Тенденцията за основни здравни проблеми и през 2019 г. запазва структурата си както и през 2018 г.:

Задържа се тенденцията с висока честота (53.94%) на заболяванията от клас IX – Болести на органитена кръвообръщението, причина за леталитет, като от тях основни първопричини за умирания са хипертоничната болест и генерализираната атеросклероза. Втора по честота причина (15.76%) за умирания са заболяванията от клас II Новообразувания- онкологични заболявания, и на трето място клас XVIII - Симптоми, признаци и отклонения от нормата, открити при клинични и лабораторни изследвания, неклассифицирани другаде (13.92%)

6. Регистрирани заболявания от злокачествени новообразувания

	2018				2019			
	Всичко	В т.ч. новооткрити	Всичко	В т.ч. новоткрити	Всичко	В т.ч. новооткрити	Всичко	В т.ч. новоткрити
	Брой		На 100 000 от населението		Брой		На 100 000 от населението	
Общо	4291	166	3604.64	139.45	4230	298	3618.01	254.89
Устни, устна кухина и фаринкс	93	6	78.12	5.04	92	7	78.69	6.00
в т.ч. : устни	41	0	34.49	0	37	1	31.65	0.86
Храносмилателни органи и перитонеум	583	27	489.75	22.68	613	81	524.31	69.28
в т.ч. : стомах	56	5	47.04	4.20	61	12	52.17	10.26
дебело черво, ректум ректосигмоидна област и анус	462	17	388.10	14.28	463	45	396.01	38.49
Дихателна система	203	15	170.53	12.60	226	38	193.30	32.50
в т.ч.: трахея, бронхи, бял дроб	142	15	119.29	12.60	167	31	142.84	26.51
Кости, съединителна тъкан, кожа и млечни жлези	1512	47	1270.15	39.48	1469	50	1256.47	42.77

в.т.ч.: меланом и други злокачествени новообразувания на кожата	690	18	579.63	15.12	668	28	571.36	23.95
женска гърда	781	29	1278.30	47.47	773	21	1288.48	35.00
Пикочо-полови органи	1557	62	1307.95	52.08	1295	104	1107.64	88.93
в.т.ч. маточна шийка	315	20	515.57	32.73	317	20	528.39	33.34
тяло на матката	397	16	649.79	26.19	393	17	655.08	28.34
яйчник и други придатъци на матката	126	2	206.23	3.27	122	6	203.36	10.00
простата	303	16	522.92	27.61	315	25	553.29	43.92
пикочен мехур	219	6	183.97	5.04	226	28	193.30	23.95
Други	343	9	288.14	7.56	354	23	302.78	19.67

¹⁾ На 100 000 жени

²⁾ На 100 000 мъже

Забележка: данните се получават от съответния диспансер за онкологични заболявания, който обслужва болните от областта

- инфекциозни заболявания, в т.ч. туберкулоза

7.Регистрирани заболявания от активна туберкулоза по форма на заболяването (брой)

Форма на заболяването	2017		2018		2019	
	брой	На 100 000	брой	На 100 000	брой	На 100 000
Общо	115	94,96	102	85.68	100	85.53
в т.ч. новооткрити	27	22,29	41	34.44	24	20.53
Туберкулоза на дих. органи	98	80,92	91	76.44	89	76.12
в т.ч. новооткрити	24	19,82	37	31.08	19	16.25
Туберкулоза на костите и ставите	0	0	0	0.00	1	0.86
в т.ч. новооткрити	0	0	0	0.00	1	0.86
Туберкулоза на пикочо-половите органи	2	1,65	0	0.00	2	1.71
в т.ч. новооткрити	0	0	0	0.00	2	1.71
Други форми на активна туберкулоза	18	14,86	11	9.24	8	6.84
в т.ч. новооткрити	3	2,48	4	3.36	2	1.71

Забележка: данните се получават от съответния диспансер, който обслужва болните от областта.

- психични заболявания – диспансеризираните болни са както следва:
2017 г. -2 537, 2018 г. – 2 074 , 2019 г. – 2 195 (в МБАЛ „Св.Ив.Рилски“ ЕООД гр. Дупница)

8.Рискови фактори, влияещи върху здравето на населението в Област Кюстендил

Рискови фактори, влияещи върху здравето на населението в региона са същите като предходните години:

- демографска структура;
- възраст;
- неправилно хранене;
- ниска здравна култура;

- социални фактори – бедност, безработица;

9. Заключение

По отношение на регистрираните заболявания от **злокачествени новообразувания**

1. Броят на заболяванията от злокачествени новообразувания е леко понижен 4230 през 2019 г. при 4291 през 2018 г.

2. Най-висока е болестността (1288.48 на 100 000 население) на злокачествените новообразувания на женската гърда, следвана от групата на кости, съединителна тъкан, кожа (1256,47 на 100 000 население), като за злокачествените новообразувания на млечната жлеза тя е 1288,48 на 100 000 жени и се поддържа тенденцията за трайно завишение спрямо предходните години – 2018 (1278.30), 2017 (1226.83 на 100 000 жени) и 2016 г. (1214,34 на 100 000 жени).

3. Увеличен е общият брой на новорегистрираните заболявания от злокачествени новообразувания: 298 през 2019 г., 166 през 2018 г. при 296 през 2017 г.

По отношение на заболяванията **от активна туберкулоза**- общият брой и новооткритите през 2019 г. са по-малко спрямо 2017 г. и 2018 г. /115, 102, 100 болни/.

По отношение на брой диспансеризирани болни под наблюдение от **психични заболявания** – броят на диспансеризирани болни през 2019 се наблюдава завишение спрямо 2018 г. (от 2 084 на 2195). Пациентите под наблюдение са в лечебно заведение за болнична помощ на територията на гр. Дупница.

2. Състояние на системата за медицинска помощ

2.1. Първична извънболнична медицинска помощ

Осигуреност с ОПЛ

съответствие с НЗК - +/-; тенденции, проблеми

-повече практики от броя по здравна карта- 2
сигуреност на населението :

- показател – 7,18 ОПЛ на 10000 души – за област Кюстендил

По общини:

Кюстендил- 8,01

Дупница – 8,02

Бобов дол – 1,38

Бобошево – 3,85

Кочериново – 7,15

Невестино – 3,38

Рила – 8,36

Сапарева баня – 3,03

Трекляно – 12,27

- показател – 1426 души, обслужвани от 1 ОПЛ

487826 броя прегледи от ОПЛ общо, на 1 жител за 2019 г. – 4.17 прегледа.

Видове ЛЗ	2017	2018	2019
ИП ПМП	61	61	56
ИП ПДП	125	128	122
ГП ПМП	11	11	11
ГП ПДП	8	8	7

Забележка: данните се вземат от воденте в РЗИ и ИАМН регистри на ЛЗ за извънболнична помощ

Лечебни заведения за първична медицинска и дентална извънболнична помощ по общини в област Кюстендил през 2019 г.

община	Брой по здравна карта	Брой регистрирани (физ.лица)
--------	-----------------------	------------------------------

			В инд. практики		В групови практики	
	лекари	дентални	лекари	дентални	лекари	дентални
Община Бобов дол	5	8	1	2	0	0
В т.ч. в градовете	5	5	1	2	0	0
В селата	0	0	0	0	0	0
Община Бобошево	2	3	1	1	0	0
В т.ч. в градовете	2	3	0	1	0	0
В селата	0	0	1	0	0	0
Община Дупница	27	41	22	54	9	2
В т.ч. в градовете	0	0	19	52	9	2
В селата	0	0	3	2	0	0
Община Кюстендил	36	55	23	62	19	7
В т.ч. в градовете	0	0	15	59	19	7
В селата	0	0	8	3	0	0
Община Кочериново	3	5	3	1	0	0
В т.ч. в градовете	0	0	2	0	0	0
В селата	0	0	1	1	0	0
Община Невестино	1	2	1	1	0	0
В т.ч. в градовете	0	0	0	0	0	0
В селата	0	0	1	1	0	0
Община Рила	2	3	2	3	0	0
В т.ч. в градовете	0	0	2	3	0	0
В селата	0	0	0	0	0	0
Община Сапарева баня	5	7	2	3	0	4
В т.ч. в градовете	0	0	2	1	0	4
В селата	0	0	0	2	0	0
Община Трекляно	1	1	1	0	0	0
В т.ч. в градовете	0	0	0	0	0	0
В селата	1	1	1	0	0	0

Забележка: данните се вземат от НЗОК и воденте в РЗИ и ИАМН регистри на ЛЗ за извънболнична помощ.

Квалификация ОПЛ:

-сът специалност „Обща медицина“(ОМ) – 57

-зачислени за специалност ОМ – 8

-с други специалности -15, в т.ч.11 - със специалност „Вътрешни болести“ и 4 – със специалност „Педиатрия“

Изводи:

За последните години броят на лечебните заведения, оказващи първична извънболнична помощ в област Кюстендил, е почти непроменен.

Запазила се е тенденцията ИППМП и ИППИДП да са неравномерно разположени на територията на Областта, която обхваща и планински райони, което допълнително затруднява медицинското обслужване на населението в населените места в тези райони. Здравно-осигурените лица от незаетите практики са включени в пациентските листи на други ОПЛ.

Броят на лекарите по дентална медицина е намален с 2.

Броят на груповите практики е непроменен.

Има седемнадесет незаети практики :

- Община Бобов дол – центрове на практики – с. Мламолово, с. Бабино и с. Паничарево, с Коркина;
- Община Дупница – центрове на практики – с. Самораново, с. Червен брег; с.Яхиново, с. Баланово, с. Дяково;
- Община Сапарева баня – център на практика - с. Овчарци, с. Сапарево, с. Ресилово;
- Община Кюстендил – центрове с практики – с. Жиленци, с. Копиловци, с. Пиперков чифлик, с. Граница, с. Горна гращица;
- Община Невестино – център с практика с. Рашка Гращица, с. Ваксево;
- Община Кочериново – център с практика с. Мурсалево;

Работещите ОПЛ обслужват общо 116915 пациенти, от тях 23216-неосигурени и 107656-осигурени.

В настоящия момент в област Кюстендил 58 ОПЛ са с придобита специалност „Обща медицина, или за зачислени за придобиване на такава - 8. Броят на лекарите с друга специалност е 18, в т.ч. 14-със специалност Вътрешни болести и 4 – със специалност Педиатрия. От ОПЛ със специалност Обща медицина 11 имат и специалност Вътрешни болести, а 7 – специалност Педиатрия.

2.2. Специализирана извънболнична медицинска помощ

Видове ЛЗ	2017	2018	2019
ИПСМП	56	57	58
ИПСДП	1	1	1
ГПСМП	6	6	6
ГПСДП	0	0	0
МЦ	14	14	15
МДЦ	0	0	0
ДКЦ	0	0	0
ДЦ	0	0	0
МДЛ	7	7	6
МТЛ	8	9	11
Хосписи	1	1	1

Забележка: данните се вземат от водения в РЗИ и ИАМН регистър на ЛЗ за извънболнична помощ

Лечебни заведения за специализирана извънболнична помощ по общини

община	ИПСМП	ИПСДП	ГПСМП	ГПСДП	МЦ	МДЦ	ДКЦ	МДЛ	МТЛ	хосписи
Кюстендил	25	0	6	0	6	0	0	3	6	0
Дупница	29	1	0	0	6	0	0	3	5	0
Рила	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Сапарева баня	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Бобошево	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Бобов дол	3	0	0	0	1	0	0	0	0	1
Кочериново	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Невестино	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Трекляно	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Регистрираните лечебни заведения за специализирана медицинска помощ са концентрирани в градовете Кюстендил, Дупница, Бобов дол и Сапарева баня.

Изпълнение на здравната карта за област Кюстендил по видове специалности – 2019 г.

(склучили договор с НЗОК)

Специалност	НЗК	Брой специалисти в ИБСМП, склучили договор с НЗОК	Превишение / намаление	%
Акушерство и гинекология	9	13	+4	144
Клиничн Алергология	2	1	-1	50
Гастроентерология	3	7	+4	233.3
Кожни и венерически болести	4	6	+2	150
Ендокринология и болести на обмяната	6	6	0	100
Вътрешни болести	3	7	+4	233.3
Инфекциозни болести	0	0	0	0
Кардиология	10	10	0	100
Неврология	7	16	+9	228.6
Нефрология	1	3	+2	300
Ортопедия и травматология	6	13	+7	216.7
Ото-рино-ларингология	5	8	+3	160
Офталмология	10	10	0	100
Медицинска паразитология	1	0	-1	0
Детски болести	12	12	0	100
Психиатрия	8	7	-1	87.5
Пневмология и фтизиатрия	2	5	+3	250
Ревматология	0	0	0	0
Урология	2	5	+3	250
Трансфузионна хематология	1	2		200
Хирургия	4	15	+11	375
Физиотерапия и рехабилитационна медицина	3	8	+5	266.7
Анестезиология и интензивно лечение	0	1	+1	0
Неврохирургия	0	0	0	0
Клинична токсикология	0	0	0	0
Клинична лаборатория	4	5	+1	125
Съдова хирургия	1	1		100
Клинична микробиология	2	2	0	100
Образна диагностика	4	8	+4	200
Обща и клинична патология	1	1	0	100
Общо:	111	172		

Забележка: данните се вземат от съответната РЗОК за сключените договори с ИМП и Областната здравна карта, действаща към момента.

Области	Общо
---------	------

	Посещения в амбулаторията при специалисти през 2019 г.						Посещения по домовете
	Всичко	На 1 жител	В това число				
			деца до 17 год.	На 1 дете	профилактични	от тях деца до 17 год.	
Лекари	209367	1.79	31306	1.82	3365	1532	186
в т.ч.: интернисти	9764	0.08	46	0.003	50	0	1
гастроентеролози	6093	0.05	42	0.002	0	0	0
ендокринолози	12268	0.10	49	0.003	0	0	0
кардиолози	28547	0.24	67	0.004	00	0	0
ревматолози	0	0	0	0	0	0	0
пневмофтизиатри	4506	0.04	18	0.001	0	0	12
нефролози	2893	0,02	10	0.0006	0	0	0
хематолози	383	0,003	7	0.0004	0	0	0
алерголози	313	0,003	103	0.006	0	0	0
педиатри	20643	1.2	20631	1.2	1351	1351	8
хирурзи	6918	0,06	428	0.02	0	0	55
ортопедотравматолози	16223	0.14	1170	0.07	0	0	1
уролози	5186	0,04	93	0,005	0	0	3
неврохирурзи	0	0	0	0	0	0	0
акушер-гинеколози	15554	0.26	1002	0,12	1901	156	0
инфекционисти	0	0	0	0	0	0	0
оториноларинголози	12057	0,10	2427	0.14	0	0	0
офтальмолози	25404	0.22	2029	0.12	0	0	1
психиатри	9886	0,08	1034	0.06	25	25	29
невролози	15498	0.13	258	0.02	0	0	23
дермато-венеролози	9208	0.08	1833	0.11	0	0	6
физиотерапевти	7739	0,07	59	0,003	38	0	47
други	285	0.002	0	0	0	0	0

Забележка: Данните се получават след обработка на годишните статистически отчети на НЦОЗА за ЛЗ за извънболнична помощ

Тенденция за 2019 г.

Извършени амбулаторни прегледи общо на деца и възрастни - 209 367.

На първо място- кардиологични 28 547.

На второ място- офталмологични 25 404.

На трето място – педиатрични прегледи 20 643.

2. При децата до 17 години /забележка- по определение и по статистика **деца** са лицата до 18 годишна възраст/ извършени амбулаторни прегледи през 2019 г. 31 306:

На първо място- педиатри – 20 631.

На второ място- УНГ – 2 427.

На трето място – офталмолози – 2 029.

2.3. Болнична медицинска помощ

Характеристика

Осигуреност с легла (средногодишен брой), увеличение/намаление на леглата, болничен персонал

Лечебни заведения към 31.12.2019 г.

Видове заведения	2017		2018		2019	
	Брой	Легла	Брой	Легла	Брой	Легла

Лечебни заведения за болнична помощ-всичко	5	1011	5	961	5	1004
Публични лечебни заведения	4		4	786	4	829
Многопрофилни болници	2	480	2	430	2	473
Многопрофилна болница за активно лечение	2	480	2	430	2	473
Специализирани болници	2	356	2	356	2	356
Специализирана болница за активно лечение						
Специализирана болница за долекуване и продължително лечение						
Специализирана болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация						
Специализирана болница за рехабилитация	2	356	2	356	2	356
Диспансери						
За пневмофтизиатрични заболявания						
За кожно-венерически заболявания						
За онкологични заболявания						
За психични заболявания						
Психиатрични болници						
Частни лечебни заведения	1	175	1	175	1	175
Многопрофилни болници	1	175	1	175	1	175
Многопрофилна болница за активно лечение	1	175	1	175	1	175
Специализирани болници						
Специализирана болница за активно лечение						
Специализирана болница за долекуване и продължително лечение						
Специализирана болница за долекуване, продължително лечение и рехабилитация						
Специализирана болница за рехабилитация						

Забележка: данните се вземат след обработка на годишните отчети за болнична помощ. На ред 1 се отразява действителния брой легла към 31.12.2019(кол.1, шифър 01 от разделIV, т.1 от статистически формуляр „З“-365 Б.

Легла в лечебните заведения за болнична помощ по видове към 31.12.2019 г.

Видове легла	2019		
	Брой легла към 31.12.2019	Относителен дял	Осигуреност на 10 000
Общо	1004	100.00	85.87
За реанимация и интензивно лечение	24	2.39	2.05
За активно лечение в т.ч.	980	97.61	83.82
Терапевтични	346	34.46	29.59
Вътрешни болести	74	7.37	6.33
Гастроентерологични	20	1.99	1.71
Ендокринологични	2	0.20	0.17
Кардиологични	70	6.97	5.99

Пневмофтизиатрични	78	7.77	6.67
Нефрологични	10	1.00	0.86
Инфекциозни	25	2.49	2.14
Неврологични	67	6.67	5.72
Кожновенерически болести	0	0	0
Педиатрични	76	7.57	6.50
Неонатологични	15	1.49	1.28
Педиатрични	61	6.08	5.22
Хирургични	98	9.77	8.38
Ортопедотравматологични	30	2.99	2.57
Урологични	3	0.30	0.26
Хирургични	60	5.98	5.12
Офталмоологични	5	0.50	0.43
Оториноларингологични	0	0	0
Акушерогинекологични	66	6.57	5.65
Гинекологични	39	3.88	3.34
Родилни	15	1.49	1.28
Патологична бременност	12	1.20	1.03
Други	394	39.24	33.70
Психиатрични	38	3.78	3.25
Физиотерапия и рехабилитация	356	35.46	30.45
Продължително лечение	0	0	0
Палеативни грижи	0	0	0

Забележка: данните се вземат след обработка на годишните отчети за болнична помощ. Отражава се действителния брой легла към 31.12. (кол.1 от раздел IV, т.1 от статистически формуляр „З“-365 Б. Следва да има равенство с броя на леглата, отразени в таблицата Лечебни заведения към 31.12.2019 г.

Дейност на стационарите на болничните лечебни заведения

Видове заведения	2019 г.									
	Легла (средно годишен брой)	Постъп или болни	Изписани болни	Умре ли	Преми нали болни	Проведе ни легло дни	Използваност на леглата (дни)	Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
Общо	1009	39289	38750	583	39646	218053	207,9	42	5,08	1,7
Многопрофилни болници	478	19233	18873	383	19422	101250	215	42	5,2	1,8
МБАЛ-„Д-р Н.Васлиев“	305	11740	11419	318	11847	61733	202	39	5,2	2,7
МБАЛ-„Св.Ив.Рилски“	173	7493	7454	65	7575	39517	228	44	5,2	0,9
Специализирани болници	356	11961	11978	0	12069	83193	232,5	34	6,9	0,0
СБР НК Кюстендил	156	4863	4910	0	4949	34266	220	32	6,9	0,0
СБР „Сапарева баня“	200	7098	7068	0	7120	48927	245	36	6,9	0,0
Публични заведения-общо	834	31194	30851	383	31491	184443	223,8	38	6,05	0,9
Частни лечебни заведения	175	8095	7899	200	8155	33610	192	47	4,1	2,5

1,64МБАЛ- „Св.Ив.Рилски-2003“	175	8095	7899	200	8155	33610	192	47	4,1	2,5
----------------------------------	-----	------	------	-----	------	-------	-----	----	-----	-----

Забележка: данните се вземат след обработка на годишните отчети за болнична помощ за 2019 г.

Дейност на стационарите на болничните лечебни заведения

Видове заведения	2018 г.									
	Легла (средно годишен брой)	Постъп или болни	Изписани болни	Умре ли	Преминали болни	Проведени легло дни	Използваност на леглата (дни)	Оборот на леглата	Среден престой на 1 лекуван болен	Леталитет (%)
Общо	973	38847	38227	559	39143	220363	215	41.375	5.25	1.83
Многопрофилни болници	442	18583	18247	345	18781	100401	234.5	42.5	5.35	1.7
МБАЛ-„Д-р Н.Васлиев“	262	11376	11 083	288	11478	61528	253	44	5.4	2.5
МБАЛ-„Св.Ив.Рилски“	180	7 207	7 164	57	7 303	38873	216	41	5.3	0.8
Специализирани болници	356	12607	12531	0	12639	86358	240.5	35	6.85	0
СБР НК Кюстендил	156	4 962	4 890	0	4 976	34822	223	32	7.0	0
СБР „Сапарева баня“	200	7645	7641	0	7663	51536	258	38	6.7	0
Публични заведения-общо	798	31190	30778	345	31420	186759	237.5	38.75	6.1	0.85
Частни лечебни заведения	175	7657	7 449	214	7723	33 604	192	44	4.4	2.8
1,64МБАЛ-„Св.Ив.Рилски-2003“	175	7657	7 449	214	7723	33 604	192	44	4.4	2.8

Изводи:

1. Броят на лечебните заведения за болнична помощ е без промяна.
2. Броят на леглата за активно лечение е увеличен, с относ. дял е 97.6, и осигуреност – 83.82 на 10000 жители. Намален е броя на психиатричните легла, като осигуреността е 3.25 на 10000 жители.
2. Запазва се по-високата осигуреност на населението с легла в лечебните заведения за болнична помощ от средната за страната. Броят на леглата в двете СБР е запазен. Средният престой на на едн пациент е по-висок от в сравнение с другите лечебни заведения и леко завишен спрямо 2018 г. (от 6.85 на 6.9), на територията на Областта има две СБР.
3. В сравнение с отчетените показатели от 2018 г. публичните здравни заведения (2 МБАЛ) показват увеличение на броят на преминалите болни за годината. Средният престой на 1 пациент е леко намален (от 5.35 на 5.2).
4. В частното лечебно заведение за болнична помощ броят на преминалите болни за годината е повишен, но средният престой на 1 пациент е намален (4.4 – 4.1).

3. Спешна медицинска помощ

Структура и организация на спешната медицинска помощ в област Кюстендил

Брой разкрити филиали на ЦСМП в област Кюстендил - 6 (шест) – гр. Кюстендил, гр. Дупница, гр. Бобов дол, гр. Сапарева баня, гр. Рила, с. Невестино

Показател	брой
Амбулаторни прегледи	16714

Изпълнени повиквания - общо,	18657
от тях – за спешна медицинска помощ	11483
- за неотложна медицинска помощ	6574
- за санитарен транспорт	600
Общ брой обслужени пациенти,	17663
от тях – брой деца 0-17г.	631
- постъпили в Спешно отделение	5394
Персонал – общ брой,	196
от тях – лекари	33
- фелдшери	50
- медицински сестри	21
- акушерки	4
Транспортни средства	28

Дейност на спешното отделение към МБАЛ „Д-р Н. Василиев“ АД гр. Кюстендил
Амбулаторни прегледи – 20210
Хоспитализации – 6812

Забележка: данните се вземат след обработка на годишните отчети за болнична помощ (ПСО) и отчетите на ЦСМП

4. Осигуреност на регионалната здравна мрежа с човешки ресурси

Осигуреност с медицински специалисти в област Кюстендил

Медицински персонал в лечебните заведения в Област Кюстендил към 31.12.2019 г.

Година	2019	2018	2017
	брой		
Лекари	409	422	446
Лекари по дентална медицина	112	111	123
Фармацевти	4	3	3
Специалисти по здравни грижи	629	645	708
в т.ч. :			
Фелдшери	54	56	60
Акушерки	43	46	48
Медицински сестри (всички профили)	407	423	438
Лаборанти(клинични и рентгенови)	66	63	71
Зъботехници	19	22	17
Помощник-фармацевти	3	3	3
Друг персонал-рехабилитатори	20	20	20

Лекари по специалности – общо

Видове специалности	2019		2018		2017	
	брой	на 10000 от население то	брой	на 10000 от население то	брой	на 10000 от население то
Лекари - всичко	234	20.01	230	19,32	229	18,91
в т.ч. интернисти	14	1.2	14	1.18	8	0,66
Гастроентеролози	7	0.6	7	0.59	5	0,41
Ревматолози	0	0	0	0	0	0
Кардиолози	16	1.37	14	1.18	13	1,07
Ендокринолози	6	0.51	5	0.42	5	0,41
Нефролози	4	0.34	4	0.34	5	0,41

Алерголози	0	0	0	0	1	0,08
Клинична хематология	0	0	0	0	1	0,08
Хирурзи	17	1.45	16	1.34	15	1,24
Уролози	6	0.51	5	0.42	5	0,41
Ортопедия и травматология	10	0.86	10	0.84	12	0,99
Анестезиология	18	1.54	20	1.68	21	1,73
акушер-гинеколози	18	3.00	19	3.11	20	3,15
Педиатри	18	10.48	21	11,23	21	11,20
офталмолози	8	0.68	9	0.76	11	0,91
оториноларинголози	5	0.43	5	0.42	8	0,66
Невролози	19	1.63	17	1.43	15	1,24
Психиатри	8	0.68	7	0.59	5	0,41
пневмофтизиатри	11	0.94	8	0.67	8	0,66
дерматовенеролози	5	0.43	6	0.5	7	0,58
рентгенолози	9	0.77	9	0.76	10	0,83
физиотерапевти	8	0.68	7	0.59	8	0,66
лабораторни лекари	10	0.86	6	0.5	7	0,58
Други	13	1.11	21	2.6	18	1,49

Забележка: данните се вземат след обработка на годишните отчети за болнична и извънболнична помощ. Посочва се броя на физическите лица на основен трудов договор към 31.12.2019 г.

Анализ и изводи

Налице е достатъчен брой специалисти за населението в област Кюстендил.

Областта продължава да се нуждае, както и през 2018 г., от специалисти по клинична токсикология и ревматология, онкология, неврохирургия, инфекциозни болести.

4.6. Финансиране на здравеопазните дейности в Област Кюстендил

Приходи	2018	2019
Приходи от НЗОК	49 405 857	51 501 017
Приходи от МЗ	5 803 430	7 424 883
Приходи от Общината	0	0
Приходи от пациентски такси	454 658	543 320
Други*	1 715 667	1 784 611
ОБЩО	57 379 612	61 253 831

В първите три реда се посочват получените средства на структурите, финансирани съответно от МЗ, НЗОК и общините:

- в данните за приходите от РЗОК се включват всички изплатени средства на лечебните заведения за болнична и извънболнична помощ и средствата, изплатени за лекарства на аптеките

- данните за приходите от МЗ за публичните лечебни заведения за болнична помощ, които попълват таблиците по Методиката за разделно отчитане на разходите, тези данни могат да се вземат от Приложение № 2 – Таблица за приходите на лечебното заведение.

- в приходите от МЗ се включват и тези на ЦСМП.

- данните за пациентските такси се предоставят от лечебните заведения за болнична помощ и от лечебните заведения за извънболнична помощ (ДКЦ, МЦ, ДЦ и др.), които без затруднение могат да подадат тази информация. Проблемно е предоставянето на такива данни от практиките за индивидуална първична и специализирана помощ.

- *тук се посочват средствата на **делегираните от държавата дейности на общините и структури, извършващи медицинска дейност**, необхванати в изброените по-горе(не се включват РЗИ)

Разпределение на средствата за здравеопазване между отделните видове медицинска помощ

Разпределение	2018	2019
Болнична помощ (в т.ч. и диспансери със стационар)	21 645 205	24 554 609
Извънболнична помощ	11 506 076	12 013 024
Спешна помощ	4 335 180	5 045 487
Други : ДМСГД (на територията на обл. Кюстендил няма); делегираните от държавата дейности на общините; лекарствата, платени от РЗОК на аптеките и др.	19 893 151	19 640 711
ОБЩО	57 379 612	61 253 831

Забележка: На ред "ОБЩО" в двете таблици данните трябва да са еднакви.

Анализ

Общите приходи за 2019 г., са увеличени с 3 874 219 лв. спрямо 2018 г.

SWOT анализ на състоянието на системата на здравеопазване в област Кюстендил

Благоприятни възможности	Заплахи
Добра обезпеченост на лечебните заведения с лекари-специалисти	Налице е трайна тенденция за намаляване броя на населението в Областта. Неравномерно разпределение на лечебните заведения на територията на Областта Естественят прираст е отрицателен и в абсолютни стойности е по-висок от средния за страната, т.е. населението намалява с по-бързи темпове, в сравнение със средния показател за страната.
Наличие на достатъчни по брой и вид лечебни заведения	Недостатъчност на лекари-специалист в болничната помощ за сметка на лекарите-специалисти в извънболничната помощ
Добра осигуреност с болнични легла	Раждаемостта е по-ниска от средната за страната. Общата смъртност е по- висока от тази за цялата страна.
Налице са предпоставки за оказване на своевременни, ефективни медицински услуги с добро качество	Текучество и недостиг на медицински специалисти, в т.ч. и на такива по здравни грижи. Недостатъчни дейности по промоция на здравето и профилактика на социално значими заболявания. Профилирана гпижа за децата и майките.

Планиране осигуреността на лечебни заведения с медицински специалисти в дългосрочен план, съобразно потребностите на населението от определена медицинска помощ	Влошаващият се здравно-демографския статус на населението на Областта и високата средна възраст на медицинския персонал.
Развитие на съществуващите бази за рехабилитация (СБР), предвид природните дадености - минерални извори	По-висока средна възраст на населението и, свързаните с това здравни проблеми – хронифициране на заболяванията, повишаване на заболеваемостта, водещи до състояния на трайна неработоспособност
Разширяване възможностите на населението от малките и отдалечени населени места и неблагоприятните райони до специализирана медицинска помощ	Увеличаващия се брой на уязвими групи с рисково поведение и маргинализацията, свързана с нивото на образование, доходи, етност и др.

Основни недостатъци и проблеми на регионалната система за здравеопазване:

1. Запазващата се тенденция за намаляване на населението на Областта;
2. застаряване на населението и егресивния тип възрастова структура – намаляване относителния дял на децата и лицата в трудоспособна възраст
3. Неравномерно разпределение на лечебните заведения за извънболнична помощ и наличие на населени места, където населението не получава адекватна и навременна медицинска помощ. Наличие на свободни практики.
4. Увеличаващата се заболеваемост, като водещи причини са болестите на дихателната система и болестите на кръвообръщението;
5. Високият брой починали болни, при които причините са хипертония и атеросклероза.
6. Недостиг на медицински кадри;
7. Ниската ръждаемост.
8. Общият недостиг на болнични легла за долекуване и продължително лечение.

Предложения за решаване на проблемите

1. Ранна профилактика на хипертонията и атеросклерозата и усложненията от тях.
2. Програми за скрининг на населението, с оглед навременно откриване на злокачествени новообразувания, за още по-изразено снижаване на заболеваемостта от тях.
3. Увеличаване дела на профилактиката и диспансеризацията по отношение на социалнозначимите заболявания, с цел осигуряване на качествена и своевременна медицинска помощ .

Регионални здравни приоритети

Изпълнени ена дейности по Национални програми и стратегии;

Профилактика в детското и майчиното здравеопазване;

Профилактика на хипертоничната болест

Повишено качество на медицинското обслужване на социално уязвимите малцинства, със специален фокус – ромското население.

Участие в програми за борба с туберкулоза, ХИВ/СПИН и Хепатит В и С

Национална програма за превенция и контрол на туберкулоза в Р. България – 2017 – 2020г.

Общински програми за закрила на детето.

Участие в раздела за здравеопазване при изработване на областна стратегия за развитие на социалните услуги

Участие в Национална програма за първична профилактика на рака на маточната шийка.

Участие в Национална програма за подобряване на майчиното и детското здравеопазване

Участие в Национална програма за хронични незаразни болести